

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ



អង្គការជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍

លេខ:.....អ.ជ.ប.ជ.អ.

កំណត់មូលហេតុសង្ខេប

សេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាព

ស្តីពីការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍ឆ្នាំ២០២៤

- សូមគោរពសម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាទីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត
- សូមគោរពឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ឯកឧត្តម លោកជំទាវរដ្ឋមន្ត្រី ឯកឧត្តម លោកជំទាវរដ្ឋលេខាធិការ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អង្គប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រីទាំងមូលជាទីមេត្រី

ជាបឋម ខ្ញុំបាទសូមថ្លែងអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុតចំពោះ **សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រី**នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យដាក់បញ្ចូលសេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពស្តីពីការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍ឆ្នាំ២០២៤ ក្នុងរបៀបវារៈនៃកិច្ចប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនាថ្ងៃនេះ។ ខ្ញុំបាទសូមឆ្លៀតឱកាសដ៏ថ្លៃថ្លានេះថ្លែងអំណរគុណផងដែរចំពោះឯកឧត្តម លោកជំទាវជាថ្នាក់ដឹកនាំនៃក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់ចាត់ចែងឱ្យមានកិច្ចសហការយ៉ាងល្អជាមួយនឹងអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ដ៏សំខាន់នេះ ជាពិសេស ក្រុមប្រឹក្សាអ្នកច្បាប់ និងក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ដែលបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំជំនាញបច្ចេកទេសរួមជាមួយ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសរបស់អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ចំនួនពីរលើក គឺលើកទី១ នៅថ្ងៃទី៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤ និងលើកទី២ នៅថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤ ព្រមទាំងបានលើកសំណូមពរនៃកិច្ចប្រជុំពេញអង្គអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ លើកទី២ ឆ្នាំ២០២៤ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៤ និងបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំអន្តរក្រសួងចុងក្រោយ នៅថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៤ ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តម សុក ផេង រដ្ឋលេខាធិការ ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងជាអនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាអ្នកច្បាប់ ដើម្បីពិនិត្យនិងពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពស្តីពីការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍ឆ្នាំ២០២៤ មុននឹងដាក់ឆ្លងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនាថ្ងៃនេះ។

ខ្ញុំបាទសូមគោរពអនុញ្ញាតជម្រាបជូន**សម្តេចមហាបវរធិបតី និងគណៈរដ្ឋមន្ត្រី** មេត្តាជ្រាបអំពីខ្លឹមសារទាំងស្រុងដូចខាងក្រោម៖

១- គោលបំណង

របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពស្តីពីការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍ឆ្នាំ២០២៤ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីតាមដាន និងវាយតម្លៃការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិបញ្ចប់អេដស៍និងជំងឺអេដស៍សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣-២០២៨។ របាយការណ៍នេះរៀបចំឡើងក្នុងក្របខណ្ឌអនុវត្ត សម្របសម្រួលតាមដាននិងវាយតម្លៃដែលជាការកិច្ចរបស់អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ដើម្បីដាក់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលពិនិត្យ និងដាក់ចេញនូវវិធានការកែតម្រូវសមស្រប។ ទន្ទឹមនឹងនេះ តាមផែនទីចង្អុលផ្លូវការងារបង្ការជាលក្ខណៈពហុវិស័យដែលមានចែងក្នុងគោលនយោបាយជាតិ អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ក៏ត្រូវរាយការណ៍អំពីវឌ្ឍនភាព និងបញ្ហាប្រឈមជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងលើកសំណើកែសម្រួលផងដែរ។

២- ដំណើរការរៀបចំ

នៅក្នុងដំណើរការនៃការរៀបចំរបាយការណ៍ អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍បានអនុវត្តទៅតាមជំហានដូចខាងក្រោម៖

- ១- អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍បានស្នើសុំក្រសួង ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្តឱ្យធ្វើរបាយការណ៍ដើម្បីធ្វើការរៀបចំចងក្រង។
- ២- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍បានរៀបចំសេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍ និងដាក់ឆ្លងថ្នាក់ដឹកនាំពិនិត្យនិងកែលម្អ។
- ៣- ក្រុមការងារអន្តរក្រសួងតាមដានការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិបញ្ចប់អេដស៍ និងជំងឺអេដស៍សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣-២០២៨ ដែលបង្កើតឡើងដោយសេចក្តីសម្រេចលេខ ១០៩សសរ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ពិនិត្យនិងផ្តល់មតិបំពេញបន្ថែម កាលពីថ្ងៃទី១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៥។
- ៤- អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍បានរៀបចំ និងកែសម្រួលចុងក្រោយនូវសេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍ មុននឹងដាក់ឆ្លងគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

៣- វិធីសាស្ត្រក្នុងការរៀបចំ

របាយការណ៍ស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍ឆ្នាំ២០២៤ ត្រូវបានរៀបចំចងក្រងតាមការប្រមូលរបាយការណ៍ពីក្រសួង ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្ត ដែលជាសមាជិករបស់អាជ្ញាធរប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍។

របាយការណ៍ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមវិធីសាស្ត្រដែលមានកំណត់សូចនាករទាក់ទងនឹងការងារ ដូចខាងក្រោម៖

- ១- ការបង្កើតគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់។

- ២- គណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍រៀបចំផែនការសកម្មភាព បញ្ជ្រាបការយល់ដឹងអំពីអេដស៍ និងការមិនរើសអើងអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ព្រមទាំងលើកសំណើសុំថវិកាជូនក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
- ៣- ការបញ្ចូលតំណាងអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ប្រជាជនគន្លឹះ និងតំណាងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ឬសង្គមស៊ីវិលចូលរួមក្នុងគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់។
- ៤- ការកំណត់ឱ្យប្រជាជនគន្លឹះទទួលសេវាប្រើព (PrEP)។
- ៥- ការផ្តល់បណ្ណមូលនិធិសមធម៌សុខាភិបាល (ម.ស.ស.) ឱ្យអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងប្រជាជនគន្លឹះ។
- ៦- ការប្រើប្រាស់ថវិកាជាតិឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។
- ៧- ក្រសួងសុខាភិបាលបន្តស្វែងរកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយមូលដ្ឋានសុខាភិបាលឯកជនក្នុងការផ្តល់សេវាបង្ការ ថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺអេដស៍ និងទទួលបានរបាយការណ៍ជាក់លាក់ទៀងទាត់ពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលឯកជន។

៤- ខ្លឹមសារសង្ខេបនៃសេចក្តីប្រាង្គរបាយការណ៍

ជាលទ្ធផលនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយ លើគោលដៅ៩៥-៩៥-៩៥ កម្ពុជាសម្រេចបាន ៩២-១០០-៩៨ បើគិតជាចំណាត់ថ្នាក់ កម្ពុជាយើងជាប់ចំណាត់ថ្នាក់ទី១០ក្នុងពិភពលោក។ ជារួម ក្រសួងស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្ត បានបង្កើតនិងធ្វើឱ្យដំណើរការគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ក្រសួង ស្ថាប័ន និងរាជធានី ខេត្តទាំងស្រុង។ ដោយឡែក ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ នៃខេត្តចំនួន៨កំពុងដំណើរការរៀបចំ។ ខេត្តទាំងនោះរួមមាន៖ ១-កំពត ២-ស្ទឹងត្រែង ៣-ស្វាយរៀង ៤-កោះកុង ៥-ឧត្តរមានជ័យ ៦-កណ្តាល ៧-មណ្ឌលគិរី និង៨-រតនគិរី។ ក្រសួង ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្ត ក៏បានខិតខំធ្វើការបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងអំពីមេរោគអេដស៍ និងអំពីការមិនរើសអើងអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ផងដែរ។ រាជធានី ខេត្ត ស្ទើរតែទាំងអស់មិនទាន់ដាក់បញ្ចូលតំណាងអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ប្រជាជនគន្លឹះ និងសង្គមស៊ីវិលក្នុងគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍របស់ខ្លួននៅឡើយ។

ដើម្បីពន្លឿនការសម្រេចគោលដៅ៩៥ទី១ និងការបង្ការលើប្រជាជនគន្លឹះ ជាពិសេសយុវវ័យ កម្ពុជាបានបង្កើនទីតាំងធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍មួយចំនួនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការផ្តល់សេវាប្រើព ក៏មានកំណើន ក៏ប៉ុន្តែមិនទាន់ដល់គោលដៅដែលបានកំណត់នៅឡើយ។ ចំណុចល្អសម្រាប់កម្ពុជាគឺការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ឱសថ កាបូតេក្រាវៀ ប្រភេទចាក់ ដែលចាក់១ដងមានប្រសិទ្ធភាព២២ខែ (CAB-PrEP: ជាវិធីបង្ការមុនពេលប្រព្រឹត្តប្រឈម)។

ការគ្របដណ្តប់របបថែទាំសុខភាពតាមប្រព័ន្ធមូលនិធិសមធម៌សុខាភិបាល ដល់អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍បានកើនឡើងដល់៧១% (ស្មើនឹង៥០ ៤៣៥ លើ ៧០ ៦៥៤នាក់)។ ចំណែកឯការបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងអំពីមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍បានធ្វើនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្ត។

ទាក់ទងនឹងផ្នែកចលនាប្រភពធនធាន ដោយមានការផ្លាស់ប្តូរនយោបាយរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក មូលនិធិសកលធ្វើការកាត់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កម្មវិធីអេដស៍ចំនួន៣ ៦៤៩ ៤៣៣ដុល្លារអាមេរិកនៅ ឆ្នាំ២០២៥នេះ។ យើងប៉ាន់ស្មានថា សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៧-២០២៩ខាងមុខ មូលនិធិសកលនឹងកាត់បន្ថយ ហិរញ្ញប្បទានដល់កម្ពុជាក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ ដោយហេតុថាលទ្ធផលនៃសន្និសីទកៀរគរជំនួយលើកទី៨ នៅ ប្រទេសអាហ្វ្រិកខាងត្បូង មិនបានសម្រេចតាមសំណើនៅឡើយ(បាន១១.៣៤ប៊ីលានដុល្លារ លើសំណើ ១៨ប៊ីលានដុល្លារ)។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រសួង ស្ថាប័នចំនួន១៣ មិនទាន់បានទទួលថវិកាសម្រាប់ការឆ្លើយតប នឹងមេរោគអេដស៍នៅឡើយ។ ក្រសួង ស្ថាប័ននោះរួមមាន៖ ១-ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ២-ក្រសួង ការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ៣-ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ៤-ក្រសួង ឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ ៥-ក្រសួងអធិការកិច្ច ៦-ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ៧-ក្រសួង រ៉ែ និងថាមពល ៨-ក្រសួងធម្មការ និងសាសនា ៩-ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ១០-ក្រសួង ព័ត៌មាន ១១-រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល ១២-រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានកិច្ចការព្រំដែន និង១៣- អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន។ ក៏ប៉ុន្តែ ទោះជាពុំមានខ្ទង់ចំណាយដោយឡែកសម្រាប់ការងារ អេដស៍យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ក្រសួង ស្ថាប័នទាំង១៣បានខិតខំធ្វើសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ បានមួយចំនួនដែរ។ តាមពិត អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍បានលើកសំណួរទៅក្រសួង ស្ថាប័នអំពី ថវិកាអេដស៍ ថាតើមានឬគ្មាន ដោយក្នុងរយៈពេលកន្លងមក ក្រសួង ស្ថាប័នមួយចំនួនដែលអស់កម្មវិធីតែ យកលេសថាគ្មានថវិកា។ ជាទូទៅ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នទាំងអស់សុទ្ធតែមានខ្ទង់ចំណាយក្នុងថវិកាជាតិ សម្រាប់ប្រជុំផ្សព្វផ្សាយ បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាល សិក្ខាសាលា បេសកកម្មក្នុងស្រុកជាដើម ដើម្បីរៀបចំ គណៈកម្មាធិការអេដស៍ បញ្ជ្រាបការយល់ដឹងអំពីហានិភ័យនៃមេរោគអេដស៍ និងការមិនរើសអើងជាដើម ដោយមិនចាំបាច់សុំថវិកាអេដស៍ដោយឡែកផង។ ប្រសិនបើប្រធានស្ថាប័នចេញមុខផ្ទាល់ណែនាំឱ្យ គណៈកម្មាធិការអេដស៍លើកផែនការសកម្មភាព និងសូចនាករច្បាស់លាស់សម្រាប់ការងារអេដស៍ជូនក្រុម ការងារ ឬអង្គភាពថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន នោះក្រសួង ស្ថាប័នទាំង១៣ខាងលើនឹងមិនមានបញ្ហាថវិកា សម្រាប់ការងារអេដស៍ឡើយ នាពេលអនាគត។ ម៉្យាងទៀត ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក៏នឹងពិនិត្យ ដោយការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ក្នុងករណីដែលក្រសួង ស្ថាប័នលើកសំណើសុំថវិកាសម្រាប់ការងារអេដស៍ ដោយយោងលើគោលនយោបាយជាតិបញ្ចប់អេដស៍ និងចីរភាពកម្មវិធីអេដស៍សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣-២០២៨ ដែលមានកំណត់ការកិច្ចច្បាស់លាស់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ នៃតារាងវិធានការគោលនយោបាយ។

ដោយមានកិច្ចសហការល្អជាមួយអង្គការUNAIDS ក្រុមការងារបច្ចេកទេសរួមរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូជាម្ចាស់ជំនួយបានដំណើរការឡើងវិញ។ កម្ពុជាបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងវេទិកាអន្តរជាតិស្តីពី អេដស៍ ទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌសន្និសីទពិភពលោក ទាំងក្នុងឋានៈជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួល កម្មវិធីអង្គការUNAIDS (PCB UNAIDS)។ កម្ពុជាក៏ត្រូវបានជាប់ឆ្នោតជាថ្មីឱ្យបន្តអាណត្តិសមាជិក ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលកម្មវិធីអង្គការUNAIDS សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៦-២០២៨។ កិច្ចសហការល្អរវាង កម្ពុជាជាមួយអង្គការUNAIDS ត្រូវបានរំលេចដោយទស្សនកិច្ចរបស់លោកជំទាវ Winnie Byanyima នាយិកាប្រតិបត្តិអង្គការUNAIDS ពីថ្ងៃទី១១ដល់១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៥។

ការពង្រឹងប្រព័ន្ធតាមដាន វាយតម្លៃ ត្រូវការឱ្យមានការប្រមូលទិន្នន័យ និងបញ្ចូលគ្នាតែមួយ។ ចំណុចនេះនៅពុំទាន់អាចធ្វើបាននៅឡើយដោយត្រូវការកិច្ចសហការជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ដែលមាន ទិន្នន័យរៀងៗខ្លួន។

បញ្ហាប្រឈមដែលកម្ពុជាកំពុងជួបប្រទះគឺ ក្រុមយុវវ័យបុរសរួមភេទជាមួយបុរសអាយុ១៥ទៅ ២៤ឆ្នាំ ពុំបានទទួលការយល់ដឹងអំពីហានិភ័យនៃមេរោគអេដស៍ និងវិធីបង្ការការពារ ដែលនាំឱ្យអត្រា ឆ្លងមេរោគអេដស៍ក្នុងចំណោមក្រុមនេះមានកម្រិតខ្ពស់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក៏មានបុរសរកស៊ីផ្លូវភេទកាន់តែ ច្រើនដែលជំរុញឱ្យមានការឆ្លងថ្មីគួរឱ្យព្រួយបារម្ភ។ ម្យ៉ាងទៀត កង្វះថវិកាផ្តល់ជូនអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ឬសង្គមស៊ីវិលក្នុងការងារអេដស៍ ធ្វើឱ្យសកម្មភាពបង្ការមានការធ្លាក់ចុះ។ ការធ្លាក់ចុះសកម្មភាពបង្ការ របស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងស្រទាប់ប្រជាជនគន្លឹះ ជាកត្តាអាចឱ្យការឆ្លងមេរោគថ្មីកើនឡើង នៅ ពេលដែលគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍នៅថ្នាក់មូលដ្ឋានឃុំ សង្កាត់ មិនទាន់ដំណើរការសកម្ម នៅឡើយ។ ដរាបណាប្រទេសកម្ពុជាយើងមិនទាន់ឈានដល់ដំណាក់កាលបញ្ចប់អេដស៍ ឬការឆ្លងថ្មី មិនទាន់ធ្លាក់ចុះក្រោម១នាក់ក្នុងមួយថ្ងៃ ឬក្នុងរង្វង់២៥០នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ មេរោគអេដស៍អាចផ្ទុះរីករាល ដាល ឡើងវិញគ្រប់ពេលវេលា ប្រសិនបើយើងធ្វេសប្រហែស មិននាំគ្នាខិតខំ ពង្រីក ពង្រឹង និងពន្លឿន កម្មវិធីបង្ការនោះទេ។

ឆ្លៀតឱកាសនេះ ខ្ញុំបាទសូមថ្លែងអំណរគុណនិងកោតសរសើរចំពោះក្រសួង ស្ថាប័នធំៗដែល បំពេញភារកិច្ចបានល្អ និងយ៉ាងសកម្មរួមចំណែកឱ្យការប្រយុទ្ធនឹងមេរោគអេដស៍របស់កម្ពុជាយើង បាន ទទួលជោគជ័យនៅពេលនេះ ជាអាទិ៍ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសុខាភិបាល ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងផែនការ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួងទេសចរណ៍ ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍ និងកាកបាទក្រហមកម្ពុជា។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយមានការគាំទ្រដ៏រឹងមាំពី **សម្តេចអិបតី នាយករដ្ឋមន្ត្រី** អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍បាននិងកំពុងខិតខំប្រឹងប្រែងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា ដើម្បី ឈានទៅសម្រេចគោលដៅ៩៥-៩៥-៩៥។ ការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធជាពហុវិស័យ និងការផ្លាស់ប្តូរផ្នត់ គំនិតមន្ត្រីអនុវត្តគោលនយោបាយមួយចំនួន ព្រមទាំងការស្វែងរកថវិកានិងអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ឱ្យបានសមស្រប អាចនឹងនាំឱ្យកម្ពុជាឈានទៅសម្រេចគោលនយោបាយជាតិបញ្ចប់អេដស៍ និងចីរភាព កម្មវិធីអេដស៍សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣-២០២៨តាមកាលកំណត់។

៥- សំណូមពរ

ដើម្បីបន្តបេសកកម្មឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ខ្ញុំបាទ សូមគោរពស្នើសុំ**សម្តេចអិបតី**មេត្តាផ្តល់អនុសាសន៍សំខាន់ៗដល់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងរាជធានី ខេត្ត ដូចខាងក្រោម៖

- ១- អភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្តទាំងអស់ណែនាំ ជួយសម្រួលឱ្យគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធ នឹងជំងឺអេដស៍រាជធានី ខេត្ត ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងបណ្តាញជា

ដៃគូ មន្ទីរពាក់ព័ន្ធ(ផែនការ ទេសចរណ៍ សុខាភិបាល) និងបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមជំរុញប្រជាជនគន្លឹះបម្រើការក្នុងសេវាកម្សាន្តទេសចរណ៍ មានជាអាទិ៍ បុរសរួមភេទជាមួយបុរស(MSM) អ្នកបំប្លែងភេទ(TG) ស្រ្តីបម្រើក្នុងសេវាកម្សាន្ត(EW) មកធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ ពិនិត្យព្យាបាលជំងឺកាមរោគ និងប្រើប្រាស់សេវាបង្ការការចម្លងមេរោគអេដស៍នានា ព្រមទាំងពន្លឿនការរៀបចំចុះបញ្ជីផ្តល់បណ្ណមូលនិធិសមធម៌សុខាភិបាល(ម.ស.ស.) ដល់ប្រជាជនគន្លឹះទាំងនោះ ឱ្យបានយ៉ាងឆាប់រហ័ស និងបានទូលំទូលាយ។

- ២- អភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្តទាំងអស់ត្រូវប្រើប្រាស់ថវិកា ៨០លានរៀល ៦០លានរៀល ៤០លានរៀល ដែលក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបានវិភាជជូនជារៀងរាល់ឆ្នាំលើការងារអេដស៍ ឱ្យអស់លទ្ធភាព និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។
- ៣- អភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្តទាំងអស់ត្រូវណែនាំរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ឃុំ សង្កាត់លើកផែនការសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ និងប្រើប្រាស់ថវិកាតាមសារាចរអន្តរក្រសួងលេខ០០៧សហវ.ស.វ.អហក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៥ ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ការចាត់ចែង និងការកំណត់មុខសញ្ញាចំណាយថវិកាសេវាសង្គម និងអនាម័យបរិស្ថាន នៃមូលនិធិក្រុង ស្រុក និងមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីទទួលបាននូវប្រសិទ្ធភាព ស័ក្តិសិទ្ធភាព និងចីរភាព។
- ៤- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្តត្រូវជំរុញការផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយ តាមរយៈកិច្ចប្រជុំផ្សព្វផ្សាយ វគ្គបណ្តុះបណ្តាល សិក្ខាសាលា ដើម្បីបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងអំពីហានិភ័យមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ និងការមាក់ងាយ រើសអើង ដោយទាក់ទាញនិងលើកទឹកចិត្តដល់ប្រជាជនទូទៅជាពិសេសប្រជាជនគន្លឹះមកទទួលសេវាធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងទូលំទូលាយ។
- ៥- អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ក្រសួងសុខាភិបាល គណៈកម្មាធិការសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបន្តស្វែងរកជំនួយនិងហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការពីអន្តរជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍនានា និងវិស័យឯកជន ដើម្បីគាំទ្រដល់សកម្មភាពប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ស័ក្តិសិទ្ធភាព និងចីរភាព។
- ៦- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុពិនិត្យលទ្ធភាពផ្តល់ថវិកាដល់ក្រសួង ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្តដែលបានលើកផែនការសកម្មភាព និងសូចនាករច្បាស់លាស់ ស្របតាមការកិច្ច ដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ នៃគោលនយោបាយជាតិបញ្ចប់អេដស៍ និងចីរភាពកម្មវិធីអេដស៍សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣-២០២៨។

សេចក្តីដូចបានគោរពជម្រាបជូនខាងលើ ខ្ញុំបាទសូមសម្តែងមហាបវរធិបតី និងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រី មេត្តាជ្រាបជារបាយការណ៍ ពិនិត្យ និងសម្រេចលើសំណូមពរខាងលើដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត។

សូមគោរពអរគុណ និងសូមអរគុណ។ 